Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu Wydział Finansów i Bankowości Studia stacjonarne I stopnia – Informatyka

Implementacja algorytmu kryptograficznego Szyfr Cezara

Dokumentacja projektu

Wykonawca: Patryk Wysocki

Przedmiot: **Bezpieczeństwo w systemach i sieciach komputerowych**

Grupa: zlinz_3_K31

Rok akad.: **2021/2022**

Prowadzący: dr inż. Izabela Janicka-Lipska

1. Cel projektu

Celem projektu jest zapoznanie się z algorytmem kryptograficznym oraz jego implementacja programistyczna i przedstawienie finalnego rozwiązania.

2. Stosowane narzędzia programistyczne

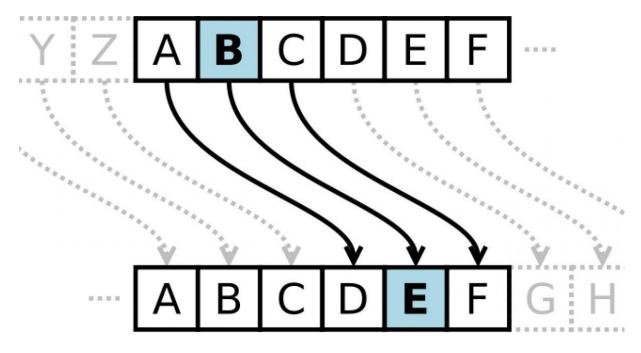
- Visual Studio 2019

3. Opis algorytmu

Szyfr Cezara to prosty szyfr podstawieniowy, który zastępuje każdą literę w tekście jawnym inną literą alfabetu. Nazwa tego hasła pochodzi od pseudonimu Gajusz Juliusz Cezar (100 p.n.e.-44 p.n.e).

Juliusz Cezar szyfrował litery na wiele różnych sposobów, w tym przepisywanie tekstu lub pisanie tekstu po łacinie za pomocą liter greckich. Starożytni pisarze zademonstrowali użycie tego prostego kodu zastępczego, który wymagał przesunięcia tylko jednego lub trzech znaków.

Szyfr Cezara jest jednym z najprostszych algorytmów szyfrujących. Każda litera w tekście jawnym jest zastępowana inną literą, oddzieloną od niej ustaloną liczbą pozycji liter (zawsze w tym samym kierunku). Jeśli algorytm wskazuje pozycję poza ostatnią literą alfabetu, przejdzie na początek alfabetu.

Algorytm można przedstawić w formie matematycznej:

 $En(x) = (x+n) \mod 26 - schemat opisujący szyfrowanie$

 $Dn(x) = (x-n) \mod 26 - schemat opisujący deszyfrację gdzie:$

n to wybrane przesunięcie liter, z kolei 26 to liczba liter w alfabecie łacińskim (dla innych alfabetów należy oczywiście użyć innej liczby), "mod" to operacja reszty z dzielenia

Szyfr Cezara można łatwo złamać. Wystarczy sprawdzić wszystkie 26 możliwych (łacińskich) przesunięć liter, aby znaleźć szukany tekst jawny.

4. Opis implementacji

Implementacja w języku C# (z wykorzystaniem interfejsu graficznego) Stworzenie tablic niezbędnych do operacji matematycznych.

* Aplikacja operuje na zmiennych tablicach dla dużych i małych liter.

```
public static char[] alfabet_reverse = new char[26];
public static char[] alfabet_reverse_m = new char[26];
```

*Tablice niezbędne do procesu deszyfracji – odwołanie w dalszej części dokumentacji. (odwrócone tablice dużych i małych liter)

```
public static void Odwrocenie_tablic()
{
    for (int i = 0; i < alfabet.Length; i++)
    {
        alfabet_reverse[i] = alfabet[i];
        alfabet_reverse_m[i] = alfabet_m[i];
    }
    Array.Reverse(alfabet_reverse);
    Array.Reverse(alfabet_reverse_m);
    if (alfabet_reverse[0] == 'Z')
        MessageBox.Show("Wczytano dane");
}</pre>
```

*Schemat pozwalający wykonać odwrócenie tablicy alfabetu (osobno dla małych i dużych liter)

```
ic static void Code(string tekst_wejsciowy, int kod) // szyfrowanie
Array.Clear(szyfr, 0, szyfr.Length);
char[] tekst;
tekst = tekst_wejsciowy.ToCharArray(); // tekst wpisany przez użytkonika
for (int i = 0; i < tekst.Length; i++) // filtrowanie znaków w tekście użytkownika
    if (tekst[i] != ' ') // sprawdzanie czy znak z tekstu nie jest spacją
        for (int j = 0; j < alfabet.Length; j++) // szukanie w alfabecie znaku pasującego do znaku z tekstu (DUŻE LITERY)
            if (tekst[i] == alfabet[j]) // jeśli znak pasuje to trzeba go przesunąć o kod
               szyfr[point] = alfabet[(j + kod) % 26];
        for (int j = 0; j < alfabet_m.Length; j++) // szukanie w alfabecie znaku pasującego do znaku z tekstu (MAŁE LITERY)
            if (tekst[i] == alfabet_m[j]) // jeśli znak pasuje to trzeba go przesunąć o kod
                szyfr[point] = alfabet_m[(j + kod) % 26];
               point++:
    else if (tekst[i] == ' ') // jeśli jest jest spacją
       szyfr[i] = ' '; // przypisuje spację do ciągu szyfru
       MessageBox.Show("Nieprawidłowy znak wprowadzony do szyfrowania");
```

- *Obiekt odpowiadający za szyfrowani tekstu jawnego, przy zdefiniowanym kluczu (podanym przez użytkownika)
- -Warunki sprawdzające wielkość liter i występowanie spacji w ciągu znaków.
- -Wykorzystanie wzoru matematycznego dla długości alfabetu równej 26 znaków.
- -Modulo (reszta z dzielenia) jest o kluczowym znaczeniu dla algorytmu.

Zapobiega przekroczeniu granic tablicy i pozwala na obsługę klucza o dużej wartości.

-Komentarze wprowadzone w kodzie (zielony tekst) opisują działanie obiektu, opisane w sposób czytelny dla autora (mogą wystąpić "skróty myślowe")

```
lic static void <mark>Decode(string tekst_wejsciowy, int kod)</mark> //deszyfracja - zbudowana na identycznym algorytmie, jednak odwrócor
Array.Clear(deszyfr, 0, deszyfr.Length);
tekst = tekst_wejsciowy.ToCharArray(); // tekst wpisany przez użytkonika
int point = 0:
for (int i = 0; i < tekst.Length; i++) // filtrowanie znaków w tekście użytkownika
    if (tekst[i] != ' ') // sprawdzanie czy znak z tekstu nie jest spacją
        for (int j = 0; j < alfabet_reverse.Length; j++) // szukanie w alfabecie znaku pasującego do znaku z tekstu (DUŻE LITERY)
            if (tekst[i] == alfabet_reverse[j]) // jeśli znak pasuje to trzeba go przesunąć o kod
                deszyfr[point] = alfabet_reverse[(j + kod) % 26];
        .
for (int j = 0; j < alfabet_reverse_m.Length; j++) // szukanie w alfabecie znaku pasującego do znaku z tekstu (MAŁE LITERY)
            if (tekst[i] == alfabet_reverse_m[j]) // jeśli znak pasuje to trzeba go przesunąć o kod
                deszyfr[point] = alfabet_reverse_m[(j + kod) % 26];
    }
else if (tekst[i] == ' ') // jeśli jest jest spacją
        deszyfr[i] = ' '; // przypisuje spację do ciągu szyfru
    else
        MessageBox.Show("Nieprawidłowy znak wprowadzony do odszyfrowania");
```

*Obiekt odpowiadający za deszyfrację, wykorzystujący wprowadzony szyfr i klucz podane przez innego użytkownika.

Jeśli klucz został poprawnie wpisany – użytkownik otrzyma tekst jawny przed szyfrowaniem.

Obiekt zbudowany jest w sposób identyczny jak w poprzednim przypadku.

Niezbędnym elementem jest odwrócona tablica alfabetów, pozwalająca na deszyfrację (w prawo o klucz) – efektem jest uzyskanie tekstu jawnego.

Zastosowanie takiego rozwiązania pozwala na wykorzystanie klucza o niezmienionej wartości.

```
private void do_code_Click(object sender, EventArgs e)
{
    try
    {
        int numVal = Int32.Parse(code.Text);
        if (trackBar.Value == numVal)
        {
            Obliczenia.Code(text_to_code.Text, trackBar.Value);
            text_code.Text = new string(Obliczenia.szyfr);
        }
        else
        {
            Obliczenia.Code(text_to_code.Text, numVal);
            text_code.Text = new string(Obliczenia.szyfr);
        }
    }
    catch (FormatException)
    {
        MessageBox.Show("Błędny kod");
    }
}
```

Zabezpieczenie kodu przed błędami użytkownika związanymi z błędnym wpisaniem klucza (przykładowo – użytkownik próbuje użyć innego znaku niż cyfra).

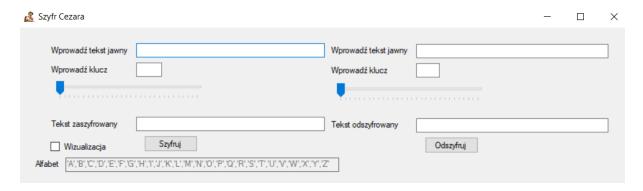
Głównym zadaniem jest wyświetlenie oczekiwanego efektu działania w aplikacji.

^{*}Przycisk w aplikacji odpowiadający za szyfrowanie tekstu.

```
private void do_decode_Click(object sender, EventArgs e)
{
    try
    {
        int numVal = Int32.Parse(decode.Text);
        if (trackBar1.Value == numVal)
        {
            Obliczenia.Decode(text_to_decode.Text, trackBar1.Value);
            text_decode.Text = new string(Obliczenia.deszyfr);
        }
        else
        {
            Obliczenia.Decode(text_to_decode.Text, numVal);
            text_decode.Text = new string(Obliczenia.deszyfr);
        }
    }
    catch (FormatException)
    {
        MessageBox.Show("Błędny kod");
    }
}
```

*Obiekt opisujący procedurę użycia funkcji deszyfrującej tekst.

Działanie tożsame z poprzednim przykładem.

- *Wygląd graficzny aplikacji.
- -Podział na część odpowiadającą za szyfrowanie i odszyfrowanie tekstu.
- -Dostęp do "TrackBar" w celu łatwiejszego i szybszego definiowania klucza.
- -Widok dostępnych liter alfabetu.

```
public void Savecode()
{
    using (FileStream filee = File.Create("szyfr.txt"))
    using (StreamWriter writer = new StreamWriter(filee))
        writer.WriteLine(text_code.Text);
    MessageBox.Show(@"Plik z szyfrem zapisano: Szyfr_Cezara\bin\Debug\szyfr.txt");
}
lodwodanie
public void Savekey()
{
    using (FileStream filee = File.Create("klucz.txt"))
    using (StreamWriter writer = new StreamWriter(filee))
        writer.WriteLine(code.Text);
    MessageBox.Show(@"Plik z kluczem zapisano: Szyfr_Cezara\bin\Debug\klucz.txt");
}
```

Na potrzeby projektu, pliki zostają zapisane w jednym katalogu.

Użytkownik otrzymuje komunikat o ścieżce zapisu.

```
private void Load_code_clik_Click(object sender, EventArgs e)
{
    MessageBox.Show("Wprowadź ścieżkę tekstu jawnego");
    if (openFileDialog1.ShowDialog() == DialogResult.OK)
    {
        text_to_codeee.LoadFile(openFileDialog1.FileName, RichTextBoxStreamType.PlainText);
    }
    MessageBox.Show("Wprowadź ścieżkę klucza");
    if (openFileDialog1.ShowDialog() == DialogResult.OK)
    {
        codeee.LoadFile(openFileDialog1.FileName, RichTextBoxStreamType.PlainText);
    }
    text_to_code.Text = text_to_codeee.Text;
    code.Text = codeee.Text;
}
```

```
private void button2_Click(object sender, EventArgs e)
{
    MessageBox.Show("Wprowadź ścieżkę tekstu jawnego");
    if (openFileDialog1.ShowDialog() == DialogResult.OK)
    {
        text_to_codeee.LoadFile(openFileDialog1.FileName, RichTextBoxStreamType.PlainText);
    }
    MessageBox.Show("Wprowadź ścieżkę klucza");
    if (openFileDialog1.ShowDialog() == DialogResult.OK)
    {
        codeee.LoadFile(openFileDialog1.FileName, RichTextBoxStreamType.PlainText);
    }
    text_to_decode.Text = text_to_codeee.Text;
    decode.Text = codeee.Text;
}
```

Opcja możliwa dla wczytania danych do szyfrowania i odszyfrowania tekstu.

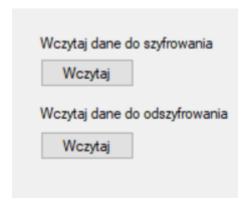
^{*}Zapis efektu działania programu do pliku.

^{*}W aplikacji wdrożono możliwość wczytania plików zewnętrznych z tekstem jawny i kluczem.

```
private void text_to_code_TextChanged(object sender, EventArgs e)
{
    if (!System.Text.RegularExpressions.Regex.IsMatch(text_to_code.Text, "^[a-zA-Z]"))
    {
        if (text_to_code.Text != "")
        {
            MessageBox.Show("Użyj tylko liter");
            text_to_code.Text = text_to_code.Text.Remove(text_to_code.Text.Length - 1);
        }
    }
}
```

```
private void code_TextChanged(object sender, EventArgs e)
{
    if (System.Text.RegularExpressions.Regex.IsMatch(code.Text, "[^0-9]"))
    {
        if (code.Text != "")
        {
            MessageBox.Show("Użyj tylko cyfr");
            code.Text = code.Text.Remove(code.Text.Length - 1);
        }
    }
}
```

W przypadku nieoczekiwanej składni pliku, program określi błędy i usunie znaki z tekstu.

^{*}Menu wyboru opcji umieszczone w prawej części ekranu aplikacji.

Wizualizacja

```
public static string[] znaki = new string[((2 * alfabet.Length))]; // tablica wykorzystana przy wizualizacji
```

*Przypisanie tablicy znaków (liter), niezbędnej przy wizualizacji.

Podwojona wielkość tablicy (w stosunku to wielkości tablicy alfabetu) pozwala na uniknięcie problemu związanego z przekroczeniem indeksu tablicy znaków.

```
public static void Wczytaj_w() // wczytanie danych do tablicy pomocniczej przy wizualizacji
{
    for (int i = 0; i < alfabet.Length; i++)
    {
        znaki[i] = alfabet[i].ToString();
    }
    int point = 0;
    for (int i = alfabet.Length; i < ((2 * alfabet.Length)); i++)
    {
        znaki[i] = alfabet[point].ToString();
        point++;
    }
    MessageBox.Show("Wczytano dane");
}</pre>
```

*Obiekt odpowiada za wygenerowanie wartości w tablicy znaków, jako powtórzona dwukrotnie tablica alfabetu (duże litery) – obsługa małych liter nie jest wymagana w wizualizacji.

```
public void Wizualizacja()
{
    char[] tekst;
    char[] szyfr;
    tekst = text_to_code.Text.ToCharArray();
    szyfr = text_code.Text.ToCharArray();
    for (int i = 0; i < tekst.Length; i++)
    {
        if ((tekst[i] != ' ') && (szyfr[i] != ' '))
        {
            Przesun(tekst[i].ToString(), szyfr[i].ToString());
            MessageBox.Show("Znak " + tekst[i].ToString() + " został zaszyfrowany jako: " + szyfr[i].ToString());
            Reset_color();
        }
    }
}</pre>
```

*Wizualizacja wykorzystuje zdefiniowane niżej funkcje takie jak Przesun() i Reset color().

Początkowo definiuje i przypisuje tekst jawny i szyfr do zmiennych tablicowych.

Weryfikuje wystąpienie spacji i przekazuje dalszą część do funkcji Przesun().

Po wykonaniu operacji wyświetla gotowy wynik przesunięcia liter i uruchamia procedurę Reset_color().

```
oublic void Reset_color()
  p1.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
   p2.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p3.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
   p4.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p5.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p6.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
   p7.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p8.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p9.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
   p10.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p11.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p12.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p13.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p14.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p15.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p16.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p17.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p18.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p19.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p20.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p21.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p22.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
  p23.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
   p24.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
   p25.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
   p26.BackColor = System.Drawing.SystemColors.Info;
```

^{*}Funkcja Reset_color() odpowiada za końcowy efekt przywrócenia wizualizacji do stanu początkowego.

*Funkcja Przesun() odpowiada za graficzny efekt przesunięcia znaków o zdefiniowany klucz.

Pobiera odpowiednie znaki z tekstu jawnego i szyfru, dla których ma wyświetlić przejścia znaków.

Pomija w tym przypadku klucze o dużej wartości i wyświetla ostatnie przejście litery tekstu jawnego w odpowiednie miejsce litery szyfru.

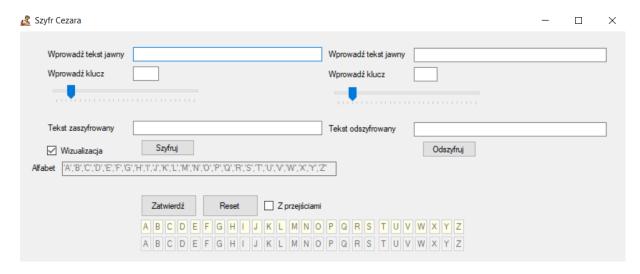
Funkcja działa asynchronicznie, co wymaga od użytkownika cierpliwej obserwacji przejść i zakończenie działania po wykonaniu wszystkich operacji.

Wykorzystanie zdefiniowanej funkcji Pokaz() (opisanej niżej).

*Funkcja Pokaz() początkowo konwertuje wprowadzany znak jako dużą literę (pominięcie obsługi małych liter jest celowe)

Wymagane jest również podanie liczby. Jeśli będzie to "0" – funkcja przypisuje dla konkretnego pola kolor zielony, jeśli inna – czerwony.

Zrzut ekranu pokazuje początkowe znaki, w dalszej części zostały zdefiniowane pozostałe litery alfabetu.

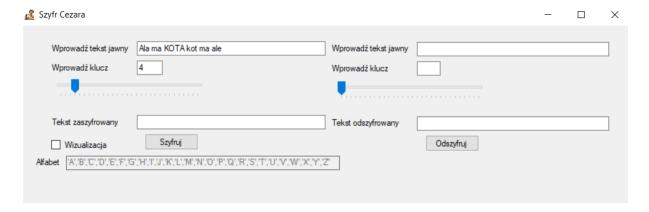
^{*}Wgląd w procedurę wizualizacji dostępny jest po wybraniu takiej opcji w aplikacji.

Przycisk "Zatwierdź" pozwala na uruchomienie wizualizacji.

Przycisk "Reset" przywraca wygląd wizualizacji do stanu początkowego (Przydatne w momencie sprawdzania kilku szyfrów, jeden po drugim).

Opcja "Z przejściami" pokazuje cykliczne przejście znaków. Brak zaznaczenia tej opcji wyświetla gotowy wynik, łącznie z komunikatem dla użytkownika o wykonaniu zadanej operacji.

5. Wyniki testowania zaimplementowanej aplikacji

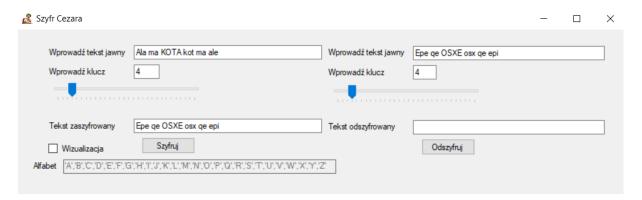

^{*}Wprowadzenie tekstu jawnego oraz klucza.

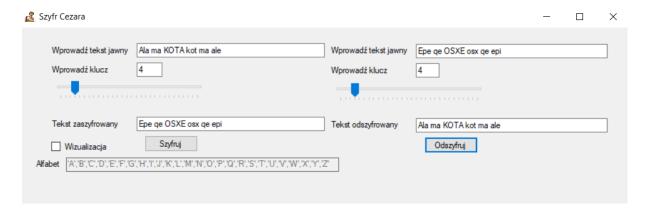

*Użycie przycisku odpowiadającego za szyfrowanie i uzyskanie tekstu zaszyfrowanego na ekranie aplikacji

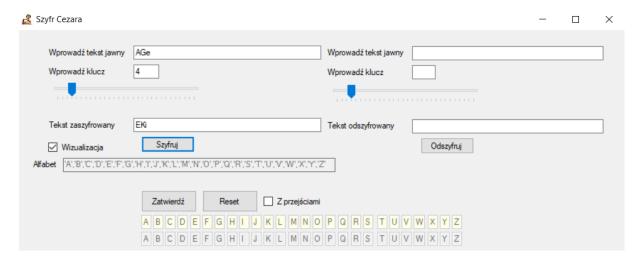
Efektem jest uzyskanie tekstu w odpowiadającym formacie, tj. odpowiednie uwzględnienie spacji i wielkości liter.

*Wprowadzenie tekstu zaszyfrowanego przez użytkownika nr.1 w miejsce tekstu jawnego dla użytkownika nr.2 oraz odpowiedniego klucza (co ważne, użytkownicy mogą posługiwać się taką samą wartością klucza).

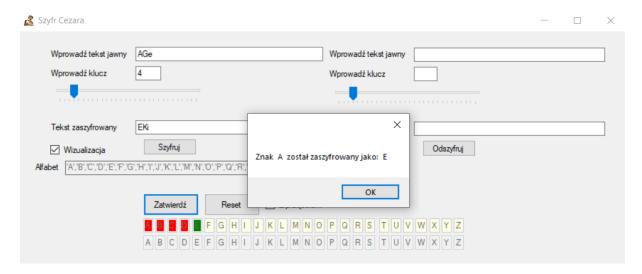
Użytkownik nr.2 używając przycisku odpowiadającego za odszyfrowanie tekstu, uzyskuje tożsamy tekst z tekstem jawnym dla użytkownika nr.1.

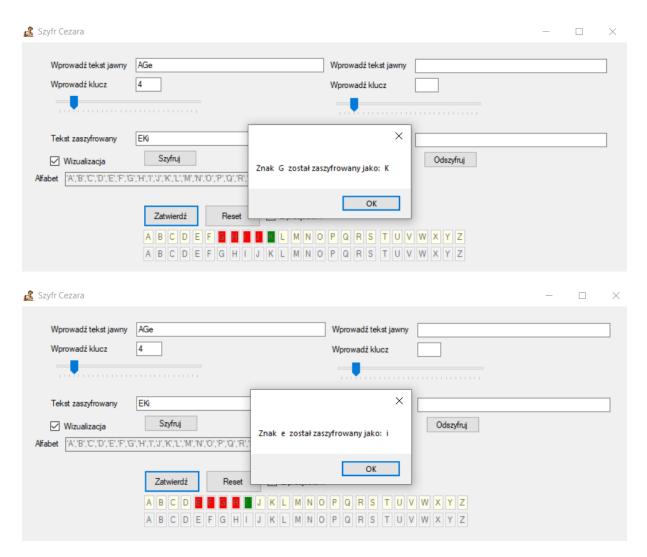
*Zaznaczając opcję wizualizacji użytkownik otrzymuje dostęp części aplikacji, odpowiadającej za te działania.

Ciągi znaków zostały zmienione na inne, na potrzeby prezentacji procedury.

Użytkownik ma opcję wyboru wizualizacji z przejściami, tj. znaki przesuwają się cyklicznie, bądź uproszczonego wygląd, gdzie efekt wyświetlany jest bez przejść.

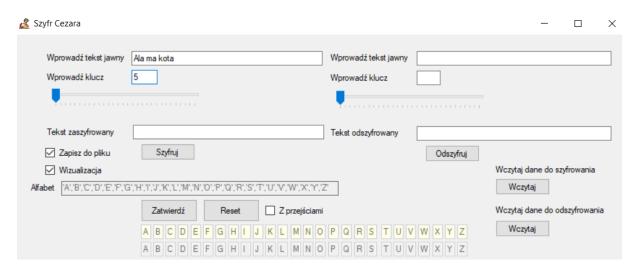
*Pierwszy znak tekstu jawnego ("A") został przesunięty o 4 pozycje (według klucza) w prawo, co daje pierwszy znak szyfru ("E).

^{*}Przedstawienie pozostałych znaków tekstu jawnego i szyfru.

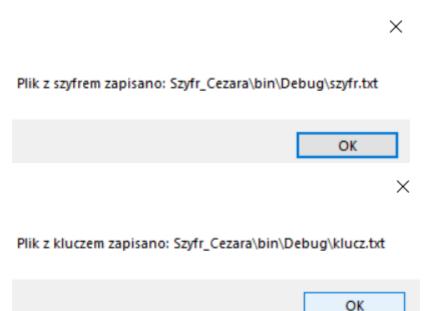
W wizualizacji operacje odbywają się na dużych literach, jednak w komunikacje dla użytkownika otrzymujemy informację o faktycznej wielkości litery.

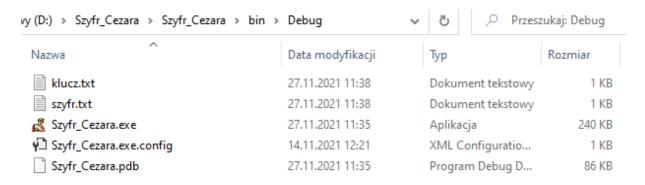
Zapis do pliku

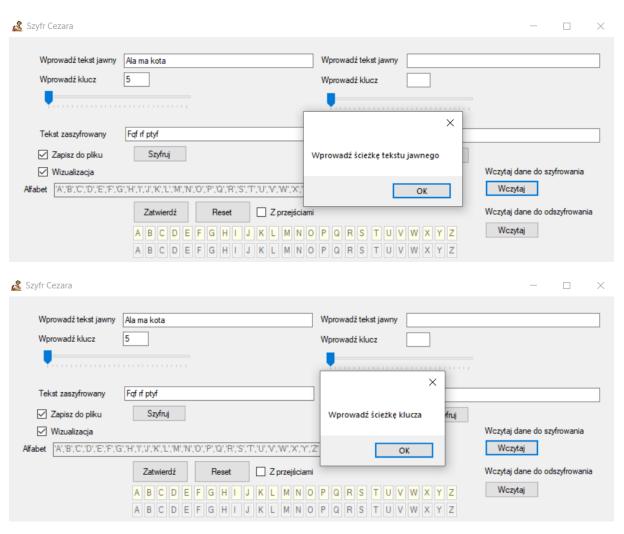
^{*}Użytkownik po wyborze opcji "Zapisz do pliku" ma możliwość wygenerowania plików tekstowych z wprowadzonymi danymi.

Po użyciu opcji "Szyfruj" otrzyma następujące komunikaty:

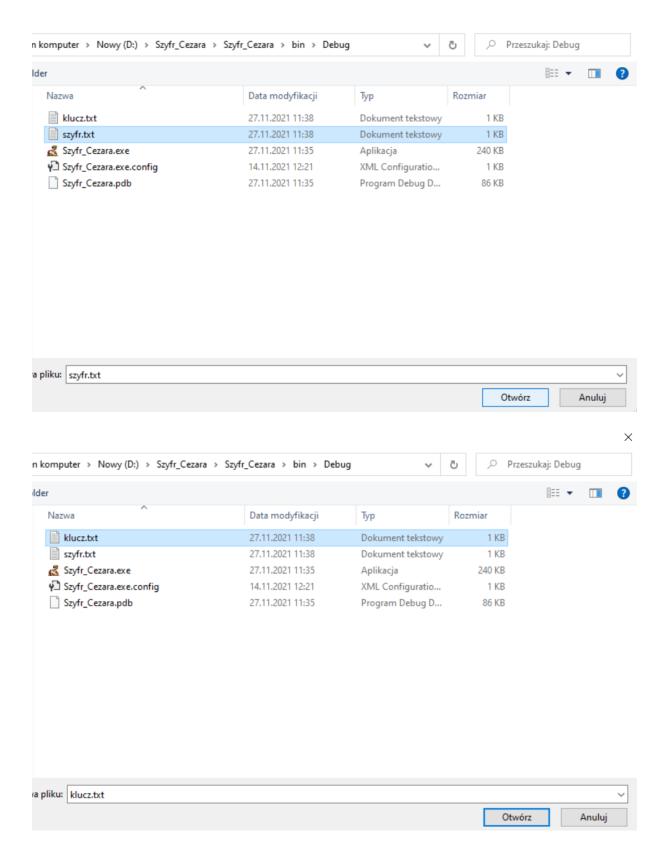

*Pliki zostają utworzone w określonej lokalizacji.

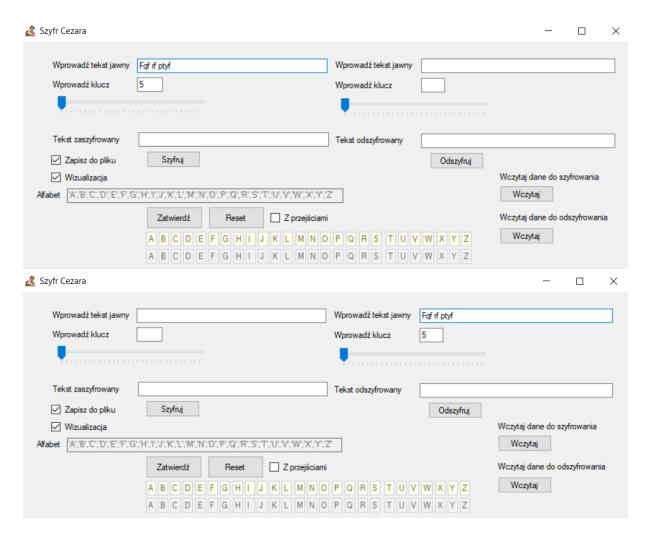

^{*}Użytkownik po wyborze opcji "Wczytaj" (tożsame działanie dla opcji wczytania danych do szyfrowania i odszyfrowania danych), otrzymuje komunikat z prośbą o wybór ścieżki pliku przeznaczonego do wczytania tekstu jawnego, jak i klucza.

^{*}Użytkownik powinien wybrać plik z szyfrem.

Kolejny plik powinien odzwierciedlać formułę klucza.

^{*}Dane z pliku zostały wczytane (opcja wprowadzenia danych została użyta kolejno dla danych do szyfrowania i odszyfrowania tekstu).

6. Uwagi i wnioski

Algorytm przedstawiający Szyfr Cezara jest prostym działaniem matematyczny, jednak podczas badania zagadnienia i prób wykonania aplikacji w inny sposób okazał się niezbędny.

Kluczową operacją jest działanie modulo pozwalające utrzymać index tablicy w jej granicach.

Aplikacja została zaprojektowana w układzie pozwalającym użytkownikowi na szybką i łatwą obsługę.

Operacje wykonywane w aplikacji nie obciążają procesora, jak i karty graficznej.

Istnieje możliwość uruchomienia programu na sprzęcie komputerowym niższej klasy.

7. Literatura

http://www.algorytm.org/kryptografia/szyfr-cezara.html

http://www.crypto-it.net/pl/proste/szyfr-cezara.html

http://www.algorytm.edu.pl/algorytmy-maturalne/szyfr-cezara.html

https://mateuszrus.pl/szyfr-cezara/